

Max 20 кеп.

Арахецача продукцен шийх
Лабода мах 10 процент лохбен-
наб, балха овсарал 102 про-
центага кхоачаш лакхъеннай.
Цера йолча планал совгта ара-
хийдай 1220 эзар сом товарни
продукци.

(Н. С. ХРУЩЕВ).

„Ленина“ колхозера хъайбаш леладераш

Нохч - ГІалгІай совнархоза
предприятий коллективизация,
хланэра толамаш чогаи а
деш, беррига шойи низ ГІабла-
хитарбога ялхалгІаца пятилет-
кан заданеш ханал хьалха
кхоачахьярна а, хьабга Крас-
нодарски совнархоза промыш-
лени предприятий болхлош-
ени специализацион логисти-
ка хьах котловарна а.

Хетагза, Назрановски районгә саг хургвац Дзарасова Хадизат ца йоваш. Каст-каста кул из ший новыкосташта хьёмам лүш, пар цунга ла а дувр! Клана аьлча, цо масса хана а дица хьехам лургхилар шоашта совндаь.

СССР член йолча Хадизат балха лаккхача хьёкмашаца шийна тлехьабоах шийца болх беш бола новыкосты.

13 шерал совгIа ха я цо колхозин совхозин кхашка болх бу, Кьалхалга комбайнера помощник ар из лүл тлехьага комбайнер хилар цох. Из бо бокьонца дица а хов цунга Укх шера ялат чузъача хана а 607 гектара тIара ялат чузъацал Назрановски совхозе.

Коммунист Дзарасова активни общественица я. Назрановски райпартконференце партирайкома член кержар из. 15-декабре Назранерча кьахьамгошча районерча суда хьаькьа заседателл керхайл. Царна хов Дзарасова Хадизат наьха шийгIа тешар бакъа дергдолга.

**Н. ШИПУЛИН,
И. ДОНЕЦ**

Догазы дехъара

Эйзенхауэрен Даллесен радиоцен телегойтарцен даь къамаьл

Вашингтон (ТАСС) 24 декабрь. Селхан саррахь, США президента Эйзенхауэрен паччахьалхен секретара Даллесен радиотелегойтарца къамаьл дир Париже хиннача НАТО совета сессех хоам беш. Эйзенхауэра а Даллеса а аьлар йистейннача НАТО сессес кертера кхоачашде гийтар «нийско йолаш бола машар оттабе гийрталга» дар аьнна. США президента Эйзенхауэрен паччахьалхен секретара Даллесен дувцар шоаш, дунен халкьашта юкьера кхоакхам кIаьдбара дукха, Малхбузехара паччахьалхен секретари Малхбузени Малхбузени юкьера доар-хьамега долча къовсаме гула-кхашта барт бе кийча болаш санна. Бакъла, цар яхачох бIаргату, США правительство шоаш хьалхагIа лелая, чакх ца йолаш еха «низа позиция» политика уж дIахо а лелас да-га килар. ТIом ца хилийтар дукхагIа «эффект» йолаш кург-да, аьлар президента Эйзенхауэра, Малхбузена эшаш дола герз хуле. Цо яхачох, из Малхбузени Малхбузени юкьера кхетам оттабаран герз дIадаккхара леладеча гулакхаштен лард хила ешар дар.

Эйзенхауэри Даллеси, дунен халкьашта юкьера кхоакхам дIадаккхара дукхал латтар, аьлар президент Эйзенхауэрен, Советски политика йолаш санна дола сурт оттабе бенабар. Паччахьалхен секретара Советски Союз дунен халкьашта юкьера гулакхаш метта оттаде ца гIерташ, дунен доалга кхача гIерташ йолаш санна дувцар. Президент США секретарин

Париже хинна НАТО сессе то-ламца чакъъянна, из чакъя-ларакх НАТО-ца дакълоа-чарна юкье кхетам цIхоагIон, цаI воккох тийша хилари этта-ча санна мотийта бенабар. ХьалхагIа къамаьл де вола-веннача Эйзенхауэро нийско йолаш бола машар «оттабе гийрталга» НАТО сессей кер-тера дар дар яхаш бакъдора. НАТО-ца дакъла лоацаш йола паччахьалхен, Эйзенхауэра яхачох, тIом ца хилийта «ер-рига уйла тIа хийта гIерташ ба. Эйзенхауэра аьлар, дунен халкьашта юкьера кхоакхам кIаьдбара де мел дезар де США «массайолча хана кийча» я аьнна. Из гулакх цIхан метте латташ хилар бекх цо Советски Союз дIа тIа бекхар. Даллеса бакъдора, НАТО-с Париже даь соцамаш машарга кхача гIерташ дар яхаш. ЦIха-бакъда аьлар цо, США-с мо-лаьгIа деш дола хIама, малхбу-зе «мелен цIхоагIо йолашаш хуле» биза машар хила йиш йоаьилга дага а долаш, ду-аьнна. ДIахо, паччахьалкхе-нашта юкьера барт ца хилар дIадаккхаш цIхьакхка пачча-хьалкхе е цIхьакхка паччахьал-кхеней группа шоаш хьалхау-тадераш 100 процент чакххал-ла белгал а даькхка, Даллеса, хьалхагIа ше яхачун дукхал а долаш, аьлар, Малхбузено герз дIадаккхаш оттаь пред-ложенеш СССР-о тIаьцар, США дог доахаш я аьнна. Аьлар хинна пропагандо ара-даькхка, Советски Союзгара латташ бола «кхерам» яхаш дола бакъдоацар тоха керда а

„Заветы Ильича“ яхача колхозе

МАГАМЕДОВ Х. Сурта тIа: „Заветы Ильича“ яхача колхоза тейтIаьцар Фариьнез Салихьат.

ЛартIа вIаштIехьабакъкхэ дукха ха йолашаш вIашагIа-лаца Сунженски районерча „Заветы Ильича“ яхача колхозе животноводчески ферман болх. Ферма тIа докхкий а зIамига 91 бежан да. Белгал-ваьйна дика болх беш ва фер-ме возчик вола зIамига сар Сампиев Мухьмад. Норма ден-да 130—150% кхоачашь цо Ферман болхлошта юкье бел-галъянна а, сий деш а я гIал-гIай йоккха сар, 60 шу даьнна тейтIаьцар Фариьнез Салихьат. Салихьат, ший йоккхалга ца хьожаш, Iалаьмате дика йо-кко еш леладу шийга дIаденна 26 Iаса.

— ЦIагIа йоккхачул дукхагIа ха ферма тIа йоккх Салихьата. Уж Iаьсий ший доалаха хил-ча а кхы дикагIа кхоабаргIа-цар цо. Цамогаш хинна ши бутт бийна «Мурка» яха Iасилг ший цIагIара дена кIай маькши шекари хьувкхаш, тоа-дир Салихьата, — яхаш дуьц Салихьат дукха езаца ферман болхлошта. Салихьата доал ду 26 Iасилг, цо дика кхабар ба-хьан долаш, тоаденна да. ХIара сагIа сих дулжи, даьт-тен, шурен даькххарна вай Даь-хе Аьмериканна тIехьакхейрна кьаьхьеган ба «Заветы Ильича» яхача колхозгара животновод-даш.

МАГАМЕДОВ Х. Сурта тIа: „Заветы Ильича“ яхача колхоза тейтIаьцар Фариьнез Салихьат. ПIанеа Н. Сурт.

Советски саг

Довне-шовне воацаш, Наха бIук ца яхаш, Советски саг Ший кьаьхьегаш воалл. ЦIхьанне ца даьр Хьалхар карагIдоалаш, Паччахьагар Цо хьаьдьякххар доал.

Волавелар, Эзар цо кьел, моцал. ТIем тIа массаз Толам бакхар цо. Цо хьош болча наькьа Шаькан цIенал ДIаьчакхийлар Оаташ во-хоарцо.

Цун ший кулго ГIишле хьалъяь Шийна ваха. Эрий аре Цо чурезаьй.

Из бIубенна вода Кхы а дIаха, Мукълен байракх Лакха ше аьйя.

ДоттагIаь - камаьрша, Дечох беркат хулаш, Советски саг Ший кьаьхьегаш воалл. Беттах оагIуь бетташ, Сеткьашка бIатувсаш, Вай спутникаш, Сигал деш я доал.

Ханза мо хьо вале Хьай мул кхухьаш, Царха хьа а Дизаь даькха доалл. ХIара доагIаш Долча шера ДуккхалгIа даржаш. Адмий дег чу Дужаш латт хьа доал.

Керда шу

Керда седкхий Сигал хийца, Даьхен сийле ЛакхагIа аьйя, «Говза» Штаташ ТIехьа йиьа, Хьона наькьа Тха мохк боагIа, Керда шу.

ДоттагIа велом, МоастагIа велом, Коталонаш Тахан юьцаш, Царца дегаши УрауьтIаши, Хьона наькьа Тхо ма боагIа, Керда шу.

Долле, долле, Шек ца болаш! Довредац хьох ди Пайда боацаш. Тхох хьо теша. Керда шу.

Хьох а хургда Коталоний Керда лагIа, Долле, шу.

Даьхен боахам, Халкьа вахар, Илма, говзал Лакхдеш войд дар, ЦIена уйлаш Везарашца Дес чур екъаш, ДIаьхьорда вай, Керда шу.

Машар бакхан, ТIема дукхал Майра кьувсаш, Халкхий вошал ЧIоагIагIа дуьзаш, Ираз, беркат Хьайха дуьзаш, Машаре хьо Хилда, шу.

Бахача наьха йокххо ю райпо кулгалхоша

Хакиев Идрахьман предсе-датель воагIаца хана б тика ма-рча яцар Первомайски РайПО. ХIанз цига 9 тика я. Болхлош-та а бахача наьха а эшаш дола тайп-тайпара товараш да Рай-ПО тикашка. Хакиев Идрахь-манен цун заместителя Бекмур-зиев Биланеа дика йокххо ю болхлош. Жа доаьдеш, юр-ташта гIаьна болча болхлошта, уж болчма метте дIа а кхухьаш

маькх а кхы дола товараш а лоаттаду. Керда денача това-рех эгIара хьалхагIа даькха жеза хьожача наьхага, кхыча болхлошка доьх.

Хан-ханакьа хьаьллаш а, мех беш а я тикаш. Иштта болх беш я районера болхлош столова, дежурни тика. Йоккхо йолаш хьож н. н. Хакиеви Бекмурзиеви болхлошке бахача наьхеган.

№ 3 йолча швейни фабрика толамаш

Грознера швейни фабрика № 3 (директор А. Эльдарха-нов) берий матроскаш, йи-гий школьни формах, берий кочамаш дукха кхытайпара йола продукция а араьхеш я. Фабрика коллективо, со-циалистически яхье а этта, дика кьаьхийгад шера йола план ханал хьалхагIа кхоачашь гIерташ. Баркьаш говза хьа-даьхарах ухх шера 11 бетта 874 метр кIадаш, 149 метр зипи кходаь.

Балха хьалхле лелача н.н. В. Ивановас, Н. Соляникова, Л. Хасановас дукха кхычара а

производственные задания хIара бетта 130—167 процент кхоа-чашь. Фабрикера болхлоша, балха овсарал лакха а йоахаш, болхлоша беш бола болх атта-гIа а беш йола 4 рационализа-торски предложени яьй.

Ерригача коллективо баь дика болх бакхан долаш сийлен толам баккхьаб фабрикас — шера йола план 8 декабре 100 процентал тIехкхоачашь. План дIахо а тIехкхоачашьара болх беш я фабрика коллек-тив.

М. ЧАПАНОВ

Дулхен, колбасни изделейн, маша-даьтIаь, чакъъякххана йолча шурини продукция араьхеш 1957 шера йола план ланал хьалхагIа кхочашьара болч ДЦУ ХОАМ

XX съезде даь соцамаш кхоа-чашь, даьра продукция про-изводство дегаьлоаьш дика толамаш даьхад дулхен-шурини промышленностан предприятий болхлоша. Дулхи, колбасни из-делеш, маша-даьтIаь, чакъ-ъякххана йолча шурини про-дукция араьхеш 1957 шера йола план ханал хьалхагIа кхоачашь.

1957 шера 15 декабре кхача-ча хана, даьхача шера цу хан-нарчул совгIа араьхеш дулх-—400 эзар тонн, колбасни изде-леш—100 эзар т. маша-даьт-та — 8 эзар тонн, чакъъякххана

за йолча шурини продукция — 1 миллион тонн. Дулхи шурен араьхешла лоархьан боллаш лакхде вIаштIехьа даьннад хьайбаш леладар дукхагIа дегаьдаршен, шурини даьхача а закупкIа а план ханал хьалхагIа кхоачашь-аршен.

дулхен-шурини промышлен-ностан коллективий болхлоша, ухх шерах юхе йиша ха кхоача-лалехьа кхы тIа а дукха дул-хи, колбасни изделеш, маша-даьтIаь чакъъякххана йолча шурини продукция араьхеш, СССР Министрий Советера Цен-тральни Статистически Управлени.

Кантышеверча клуба болх тоабе беа

1957 шера июнь бетта Ка-дир Идрисов викало Сарад-жудин Iаббаса, Азени Афри-кани халкхий экономикашны технички барт-цIхоагIонх доклад а еш, сирийски делега-то Мааруф эд-Даьалиби яхачо.

ХIанз, Нохч-ГIалгIай Пед-институте се деша вахачул тIехьагIа, Кантышеве цIа мас-саза ваха, се ваьца сIа юрта-рча клубе гулакхаш миштад хьажа саррахьа чуотт со цига. Массаз ваха цIаь сурт да хьаьгуш дар. Балха ди чакх-даьнначул тIехьагIа цига пар-гIата са а лела сакьтердам а бияь чубаха йиш йолаш бац совхоза болхлош, хIана аьлча дани деш тIехьадиса лова-раш хул цига е юхьерча классашкара берашта юкье буьцаш бIаьха мотт а болаш баьхьа нах хул.

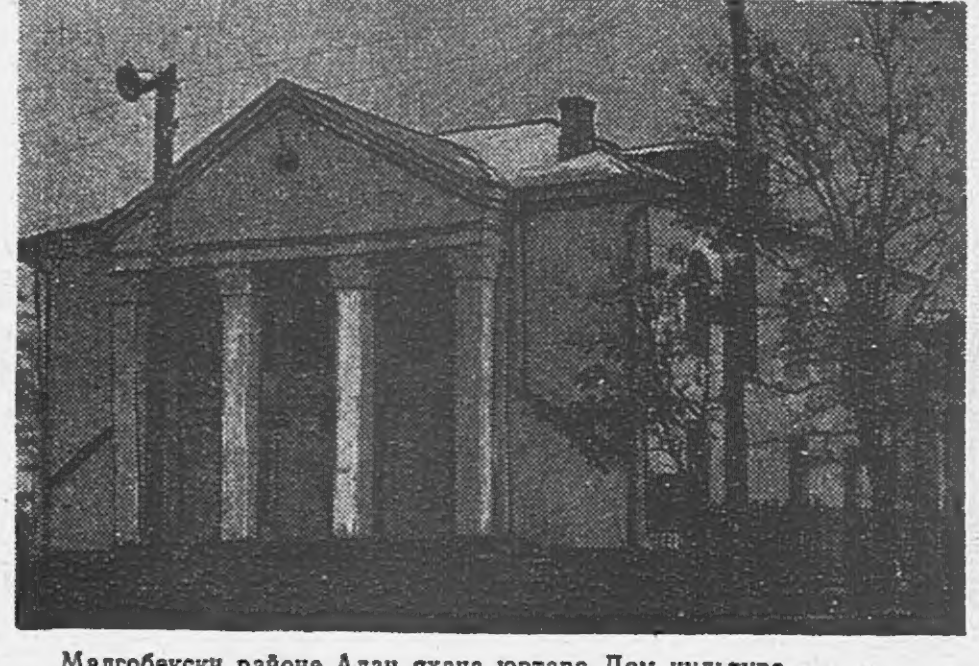
Ишттача нахацара гулакх ца дешаш бола хьаьбараш,

клубе ца а болхаш, цIагIа йиьча гIойле хеташ ба, хIаьта хулиганаш шоашта товча тай-пара шоай юхамачаьхара гу-лакхаш леладеш ба.

14 сар мара юкье воацаш йола Кантышеверча отделене-ни юкьерча школан комсо-мольски организаци общест-венни вахара юкьахара лIада-хьарна деш хIама а дац.

Из болх порядках дIаотта-барна юртарча комсомольца-ша шоашка эца еза хьалхале, графиках оттаь дежурство хила еза, хIаьта катгича бе-рашта шоашта берий сеансаш хьувкх деа. Деша дегаьча берий даьшцен ноанощен буьзам хила беа хьаьхьархой, каст-каста царца собранеш е-еа, берий оамалаш а цар мишта деш а даьшта дIахьайта деа.

У. ДУДАРОВ.

Малгобекски районе Алан яхача юртара Дом культуры. И. ПИИЕВА сурт.

Совнархоза бюллетена аргIан номер

Араьйный Нохч-ГIалгIай сов-нархоза нефтеперерабатываю-щих промышленностан управле-нес кийдеш долча бюллетена бархIагIа номер.

Номера тIа дувц. «Грознеф-тезаводстрой» яхача треста № 1 йолча стройуправлени об-ватораш нефтезаводской обо-рудованенна дика ремонт еш хилар.

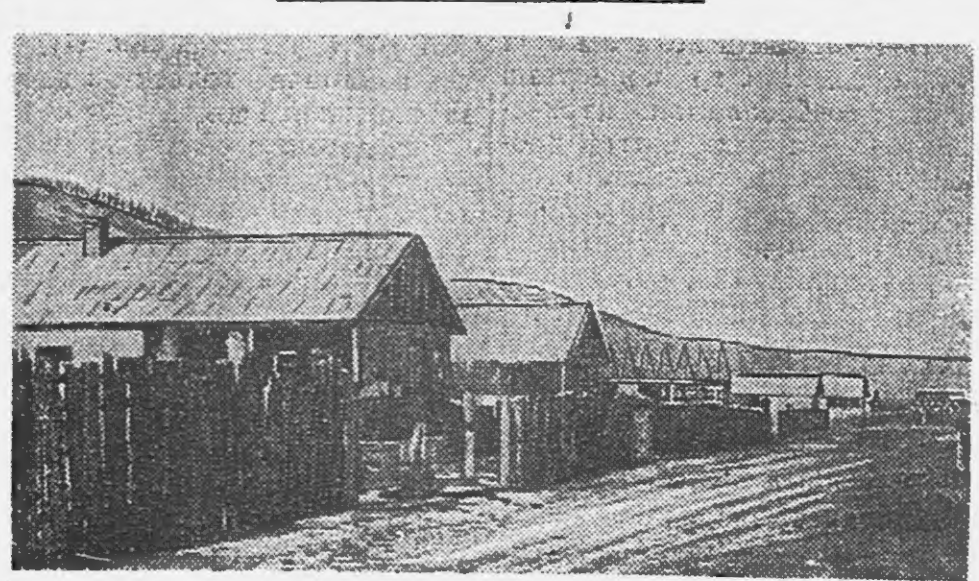
ЛоархIаье толамаш даьхад цу коллективо. Нохч-ГIалгIай совнархоза строителни органи-заций системе эгIара хьалхагIа кхоачашьир цо яхьагIагIа пяти-летжан шоллагIа шера план. Коллективо ухх шера 10 бетта

2 миллиони 668 эзар сом аьха а кходаь, хIаьта балха овса-рал 13 процента лакх а яьй.

Бюллетено новаторий говзал юьц, рационализаторий болх буьц. 1957 шера цIхьайта бетта балха юкье йиьхьай 71 рациона-лизаторски предложени, царех хьаьбанаьча пайдах 370 эзар сом хиннал.

Бюллетена тIа дикагIа бол-ча болхлош сурташ а да. Цар-ца болх юкье ба монтажний бри-гадир новк. Колесников, элек-тросварщик новк. Салгире-в М., слесарь новк. Сувор-кин, кхыбараш а.

АНИСИМОВ Ю.

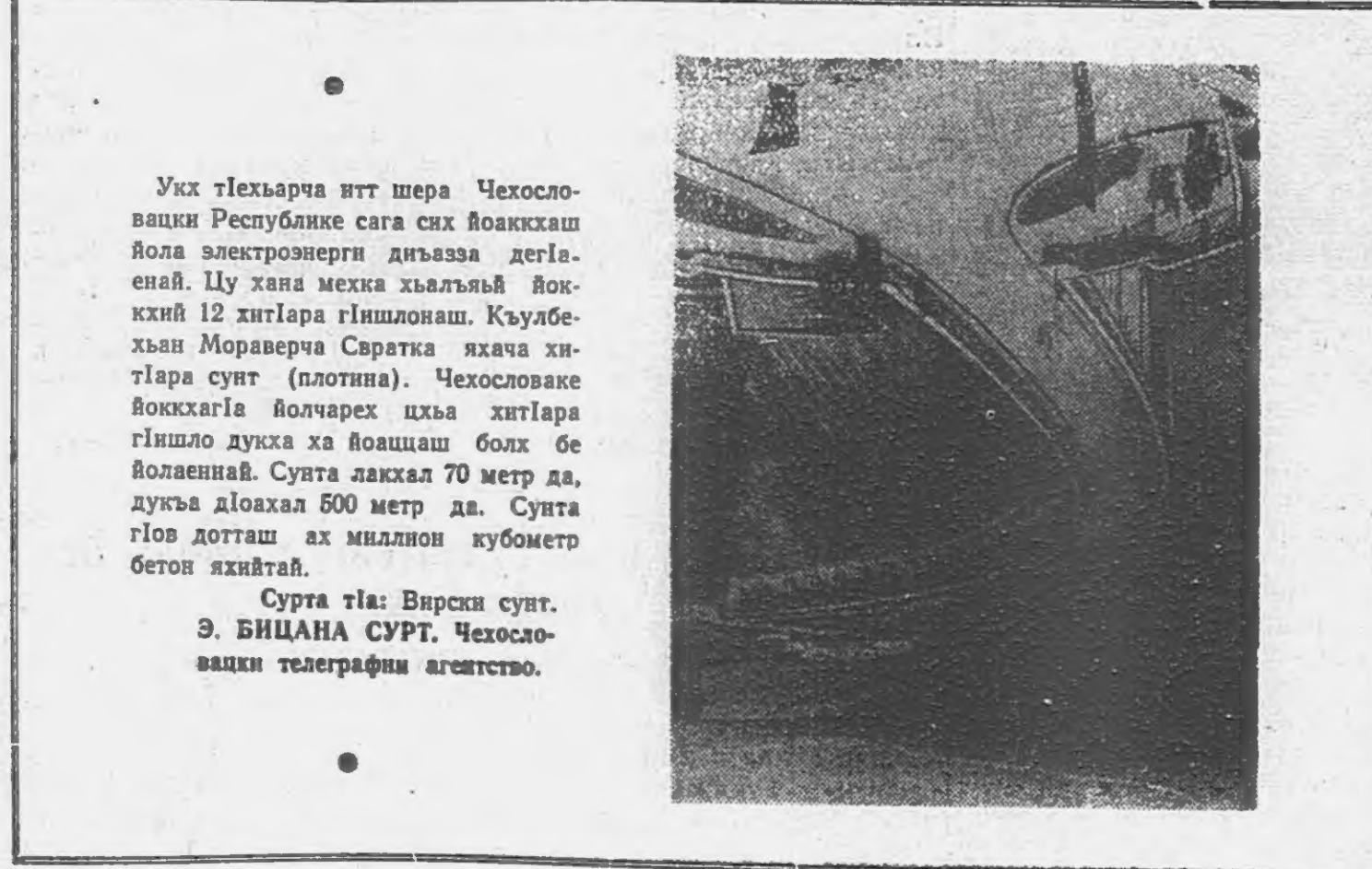
Дукха цIенеш даьд Нохч-ГIалгIай Республика юкаметтаоттаьчул тIехьагIа Первомайски районе уллаца Луговое (Мужече) яхача юрта. Юрта Кьулбехьен-Малхбузехьа йилла керда уллица. Массане бIаьг тIа-отташ а хоза а да гIалгIаша хьалхад керда цIенеш. Сурта тIа: керда уллица.

Оаха яздыьчун ларах

«СЕРДАЛО» газета тIа 5-ча декабре 44 номер тIа араьйна-ча «Подписчикашка газеташ ханнахьа дIаьхачийта» яхача статъяс гучаьдьярараш бакъи-лари, беже бараш балхара дIаьхари, ПIхьиле - кIонтий юртарча связан отделенен на-чальника административни бекх бари, хIанз ухх сахьате

связан отделенен болх тоалуш латташ хилари, наьха цIенеш-ка радиош чуьжкар гулакх кхоачашдеш хилари, дуьцаш тIахоа хоам бу НГП АССР-а поч-тови связан отдела начальника Дашевскес.

Редактор М. ЛЬЯНОВ.

Ухх тIехьарча итт шера Чехосло-вакки Республика сара сих йоккхаш йола электроэнергия дIаьзаа дега-еней. Цу хана мехка хьалхьий йок-кий 12 хитIара гIишлонаш. Кьулбе-хьан Мораверча Сватка яхача хи-тIара сунт (плотина). Чехословак-е йоккхалга йолчарех цIаь хитIара гIишло дукха ха йолашаш болх бе йолаеней. Сунта лакхал 70 метр да, дукха дIоахал 500 метр да. Сунта гIов дотташ ах миллион кубометр бетон яхийтай.

Сурта тIа: Вирски сунт. Э. БИЦАНА Сурт. Чехосло-вакки телеграфни агентство.

Каирерча конференце

КАИР. (ТАСС). 26-ча де-кабре уккхача хьайиьла Азени Африкани мехкий барт-цIхоагIон конференци ший болх дIахьох я. Пленарни за-седане индийски делегаци члена доктора Анап Сингх яхачо докIад яьчул тIехьагIа конференцен шоллагIа дола дош — империализмахи ко-лонализмахи дола дош дийцар. Докладаш еш къамаьлаш дир Азени Африкани дукхача паччахьалхеней викалаша.

Ший доклада тIа Египета викало Халид Мохи эд-Дин яхачо, колониальни паччахьал-кхенача Азени а Африкани а мехкий лавьтIаьш дIалуьцара истори а хьодаь, дунен шолла-гIа тIом хинначул тIехьагIа цу мехкашка этта хьай дий-цар. Цо аьлар, цу хьала керте-ра дар да дерригача дунен тIа дукха йола моттигаш им-периалистий доала кIалхара ялар. Дунен шоллагIа тIом хилалехьа дерригача дунен тIа бахача нахах колонешкен про-тектораташкен баха нах 33 процент хиннача метте, хIанз 6 процент мара дац.

ЦIхьабакъда, аьлар египетски делегато, тIом хинначул тIехьагIара империализм тIема пакташ вIашагIаьхара наькьа-ца, кIезга дегаьдьякхача мех-кашка цIхьатара бокъонаш йоаца договораш уьтIаьрараш ший хьалха хинна позиция юхьаоттае гIерт цу мехкашка, дукха ха йолашаш кортамукъ-даьннача мехкашка дукхал аг-рессеш ю. Масала доаладеш

цо аьлар, 1956-ча шера гура-хьа Египета дукхал Англес, Францес, Израила яьча агрес-сех, хIаьта цо иштта доашхаш дийцар, Эйзенхауэра доктри-нан байракка кIала а этта, Юхьерча Малхбуале тахан шойаь доал оттаде гIертIаьч США-н империалистех а.

Халид Мохи эд-Дин дIахо аьлар, империалистича леха-раш долашеш, «дунен хал-кьашта юкье эттача хьала тIа эгIара хIанз кертера дар да мукъаьдаьннача мехкашка а дерригача дунен тIа а кьамий боламаша хаданза етташ им-периализм чекха йолаш хилар. Азени Африкени цIоагIа шера даьржаьд кьамий боламаш. Шоаш котдирг хиларах, шойаь кортамукъал лорас могоарги-ларах, нагахь санна кортамукъ-лал баьхан хIанз а кьовсам лоаттабе беаьш дале, корта-мукъал шоаш йоккхаргIагIа-рах дукхагIа тешаш да хал-кьаш. Цо доахо тIатехар, Ин-донезе, Алжире, Порт-Саиде, Сире империалисташ эшаро кьаьстта тешал ду цунах, «им-периализм коталоний ха-наш дIаьйннаш», аьнна.

Машар бакхан лоаттабеча кьовсама, аьдери герза тохка-маш дара а из юкье доаладар дIадаккхара а йолча програм-маца выступлени йир Японен делегато Каору Ясуи яхачо.

Ше йисте воалаш японски делегаци викало предложени йир дерригача адамашта дага-

доагIа Хиросиманен Нагасаке-ни атомни бомбаш йийта шу дуьзаш — 1958 шера август бетта атомни водородни гер-заршта тохамаш дара дукха-лара дунен халкьашта юкьера конференци, герз дIадаккха лоаттабеча кьовсама конфе-ренци е эза аьнна.

Алжире французски колони-затара болабача тIемах а кьаман-кортамукъал бакхан алжирски халкьа лоаттабеча кьовсамах а доклад еш кьа-маьл дир алжирски делегаци члене Аийа Хьасана.

Заседане иштта къамаьлаш Кадир Идрисов викало Сарад-жудин Iаббаса, Азени Афри-кани халкхий экономикашны технички барт-цIхоагIонх доклад а еш, сирийски делега-то Мааруф эд-Даьалиби яхачо.

27 декабре Iуйрана, конфе-ренци гульгара подготовитель-ни комитете соцамга хьажьа, конференце комиссей полити-чески, экономикашны, культу-рни, социальни, административ-ни дешаш дуьцаш заседанеш хилар.

27 декабре делкьел тIехьагIа Азени Африкани барт-цIхоагIон конференцен шоллагIа пленарни заседани хилар. Ци-га дIахо дийцар экономикашны технички барт-цIхоагIон дешаш а, хIаьта иштта Азени Африкани халкьашта юкье вIаши шойла культура шеръ-яра дешаш, Азени Африкани кхалнаьха а берий а хьала де-шаш.